

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ  
ФАКУЛЬТЕТ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА  
Кафедра режисури

**Кваліфікаційна робота на здобуття  
освітнього ступеня «Магістр»**

**«БРОДВЕЙСЬКИЙ МЮЗИКЛ: ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ЖАНРУ В 10-  
20-ТІ РР. ХХ СТ.»**

**Виконала:**

Студентка магістратури  
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»  
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»  
Ніжнік Валерія

**Науковий керівник:**

старший викладач,  
кандидат мистецтвознавства  
Мізяк Віталій Дмитрович

**Наукові рецензенти:**

1. Декан театрального факультету,  
Заслужений діяч мистецтв, доцент  
Борис Ігор Олександрович
2. Кандидат мистецтвознавства, доцент  
Колчанова Людмила Миколаївна

Допущено до захисту

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ / С. І. Гордєєв /  
«20» січня 2020 р.

**Харків – 2020**

## ЗМІСТ

|   |           |
|---|-----------|
| <u>ВСТУП.....</u>   | <u>2</u>  |
| <u>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА МЕТОДИ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....</u>                                | <u>4</u>  |
| <u>1.1. Аналіз джерельної бази дослідження процесу формування жанру Бродвейський мюзикл.....</u>            | <u>4</u>  |
| <u>1.2. Методи дослідження.....</u>   | <u>6</u>  |
| <u>1.3. Понятійно-категоріальній апарат дослідження процесу формування жанру Бродвейського мюзиклу.....</u> | <u>6</u>  |
| <u>Висновки до першого розділу.....</u>   | <u>7</u>  |
| <u>РОЗДІЛ 2. СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ МЮЗИКЛУ.....</u>   | <u>9</u>  |
| <u>2.1. Історичні основи жанру мюзикл.....</u>  | <u>9</u>  |
| <u>2.2. Попередники мюзиклу як жанру в Америці.....</u>   | <u>10</u> |
| <u>Висновки до другого розділу.....</u>   | <u>12</u> |
| <u>РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК МЮЗИКЛУ В ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ ХХ СТ.....</u>                                 | <u>12</u> |
| <u>3.1. Ревю «Зігфельд Фолліз» - віха у формуванні американської культури.....</u>                          | <u>12</u> |
| <u>3.2. "Плавучий театр" - перший національний американський епічний мюзикл на Бродвеї.....</u>             | <u>19</u> |
| <u>3.3. Бродвейський мюзикл в Україні.....</u>  | <u>20</u> |
| <u>Висновки до третього розділу.....</u>  | <u>23</u> |
| <u>ВИСНОВКИ.....</u>  | <u>24</u> |
| <u>СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....</u>  | <u>25</u> |

## ВСТУП

**Обґрунтування вибору теми дослідження.** У сучасній театральній практиці мюзикл відіграє особливу роль. Будучи провідним комерційним жанром нью-йоркської та лондонської сцени, він протягом усього XX століття чинив значний вплив на розвиток світової розважальної культури. До початку XXI століття мюзикл придбав величезні технічні, технологічні та естетичні механізми впливу на публіку. Вивчення історії становлення і розвитку індустрії мюзиклу як професійного театального бізнесу дозволяє зрозуміти природу цього жанру, характеризувати логіку його трансформацій протягом минулого сторіччя, визначити його історичне і соціальне значення.

Усвідомлення суті цього жанру, з'ясування його основних властивостей і їх змін нині особливо актуальні для українського театру. Практика української сцени останнього десятиліття демонструє зростаючий інтерес суспільства до цього театального жанру.

Мюзикл сформувався як театральний жанр лише на початку XX століття. Цей фактор і визначив розглянутий в роботі період - початок минулого століття, коли мюзикл став надбанням американського національного театру. Протягом перших трьох десятиліть XX століття під впливом безлічі факторів була визначена форма, театральна специфіка і можливості сценічного впливу жанру. В цей же період на конкретному театральному досвіді музично розважальних жанрів утвердилася американська постановочна система.

Еволюція жанрової конструкції мюзиклу пов'язана зі змінами змісту. Знаходячи власну форму, жанр С. Петер перестає бути суто розважальним. Мюзикл стає адекватним засобом вираження основоположних, фундаментальних для американської культури ідей і образів.

Американський музично-розважальний театр утвердився як суспільний інститут саме на початку XX століття, одночасно з процесом становлення масової споживчої культури країни. Багато в чому мюзикл уособлював

зростання цієї культури. Фіксація загальної природи цих процесів, аналіз динаміки реагування музично-розважального театру на сучасні йому політичні і соціальні явища - така наукова проблема, в рамках якої ведеться дане магістерське дослідження.

**Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.** Магістерське дослідження виконано на кафедрі режисури Харківської державної академії культури згідно з тематичним планом наукових досліджень кафедр ХДАК на 2016-2020 рр., затвердженим вченою радою ХДАК (протокол №3 від 28.10.2016 р.), та є складовою теми кафедри «Проблема методичного забезпечення підготовки режисерських кадрів в умовах вузів культури» (протокол №12 від 10.12.2016 р.)

**Мета і задачі дослідження.** Мета магістерської роботи – дослідження процесу еволюції американського мюзиклу, як національного театрального жанру, в контексті розвитку американської розважальної культури.

Досягнення мети передбачає вирішення ряду **задач**:

1. вивчити та проаналізувати існуючі дослідження за даною темою;
2. визначити методологічну базу дослідження;
3. дати визначення понятійному та термінологічному апарату дослідження;
4. визначення основних подій на бродвейській сцені початку ХХ століття;
5. науковий аналіз конкретних театральних постановок, які відіграли ключову роль у формуванні жанру мюзиклу;
6. співвіднесення розглянутих театральних подій з явищами загальнокультурного порядку;
7. визначення взаємозв'язків і взаємовпливів розважального театру і суспільства;
8. визначення значення музично-розважального театру в житті і культурі країни.

**Об'єктом** дослідження є бродвейські ревію, постановки, та їх роль у формуванні еволюції жанрової конструкції мюзиклу.

**Предмет дослідження** – роль американського музично-розважального театру в контексті розвитку американської культури.

**Методи дослідження.** Дане магістерське дослідження базується на театрознавчому та соціологічному підходах до вивчення обраної проблеми, в рамках яких використовувалися: теоретичний метод (який допоміг систематизувати наукову літературу), синхронічний метод (який зумовив проведення аналізу основних подій на бродвейській сцені), метод термінологічного аналізу (який дозволив викласти ключові поняття дослідження), метод систематизації, аналізу та узагальнення (уможливив розгляд процесів трансформації музично-розважальних жанрів Америки в контексті суспільного життя країни), метод індукції (дав можливість продукувати умозаключення стосовно теми дослідження).

**Наукова новизна** дослідження полягає у тому, що вперше здійснено спробу опису серії ревію «Зігфелд Фолліз» ("Ziegfeld Follies"), які йшли на Бродвеї з 1907 по 1932 роки, серії мюзиклів Дж.Керна, Г.Болтона і П. Г.Вудхауза, які йшли на сцені Принцес-театру в 1915-1918 роках, і постановки мюзиклу Дж. Керна і О.Хаммерстайна «Плавучий театр» на сцені Зігфел'д-театру в 1927 році; вдосконалено знання щодо основних тенденцій розвитку образу американської мрії на бродвейській музично-розважальній сцені в перші десятиліття ХХ століття; набули подальшого розвитку в педагогічній практиці, у сфері виховання актора в музично – драматичному театрі.

**Практичне значення** одержаних результатів полягає в дослідницькій роботі, а також у навчально-педагогічній практиці при укладанні підручників і посібників, для читання лекцій і проведення семінарських занять з курсів історії зарубіжного театру. Матеріали магістерської роботи можуть знаходити застосування у подальших наукових розвідках, що стосуються роботи актора у музично – драматичному театрі.

**Апробація** результатів дослідження. Основні положення та висновки наукової роботи викладено та обговорено на засіданні кафедри режисури та конференціях:

1) «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття» (18-19 квітня 2019 р., м. Харків)

2) Міжнародній науковій конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (21-22 листопада 2019 р., м. Харків).

**Публікації.** Основні засади та висновки наукової роботи відображено у тезах:

1. В.Ю. Ніжнік «БРОДВЕЙСЬКИЙ МЮЗИКЛ. ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ЖАНРУ У 10-ТІ 20-ТІ РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ» Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття: Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених 18-19 квітня 2019 р./ За ред. проф. В.М. Шейка та ін. — Харків: ХДАК, 2019. — 410 с. 261-263 с.

2. В.Ю. Ніжнік «ФЕНОМЕН УСПІХУ БРОДВЕЙСЬКОГО МЮЗИКЛУ 10-ТИХ 20-ТИХ РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ» Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: Матеріали міжнародної наукової конференції 21-22 листопада 2019 р./ Під ред. проф. В.М. Шейка та ін. — Харків: ХДАК, 2019. — 430 с. 220-222 с.

**Структура роботи** обумовлена її метою та задачами і складається із вступу, трьох розділів, які містять по 3 підрозділи, висновків, списку використаної літератури 85 джерел та додатків які складаються з 3 сторінок. Обсяг тексту – 112 сторінок, загальний обсяг роботи – 121 сторінок.

**СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Адабашьян В. Мюзикл Текст .: енциклопедія / В. Адабашьян; під ред. Д. Володіхіна // Музика наших днів: Сучасна енциклопедія. - М .: Аванта +, 2002.
2. Айсіна Ф. О.'Культурологія. Culturology. Історія світової культури Текст .: підручник для вузів: вид. 2 доп. / Ф.О. Айсіна, І. А.Андрєєва, С.Д. Бородіна та ін .; під ред. А.Н. Маркової. М .: Культура і спорт; ЮНИТИ, 1998..
3. Андрущенко Є. Мюзикли Е. Ллойда-Веббера. Текст .: монографія / Є. Андрущенко. - Ростов н / Д .: РГК, 2007
4. Анікст А. Теорія-драми на Заході в першій половині ХІХ століття. Епоха Романтизму Текст .: монографія / А. Анікст. М .: Наука, 1980
5. Анікст А. Теорія драми на Заході в другій половині ХІХ ст. Текст .: монографія / А. Анікст. М .: Наука, 1988.
6. Антонов, О. Кузнецова, З. Музикальне мистецтво і релігія: філософсько-історичний нарис Текст .: монографія / О.А. Антонова, З.М. Кузнецова; Томський держ. ун-т ім. В.В ". Куйбишева. Томськ: вид-во Том. Ун-ту, 1986.
7. Арановський М. Структура музичного жанру і сучасна ситуація в музиці Текст .: збірник статей / М. Арановський // Музичний сучасник. Вип. 6. - М .: Радянський композитор, 1983.-С. 5-44.
8. Асаф'єв Б. Музична форма як процес Текст .: монографія / Б. Асаф 'єв. Л .: Музика, 1971.-376 с.
9. Бауер В. Енциклопедія символів Текст .: пров. з нім. / В. Бауер, І. Дюмотц, С. Головін; - М .: вид. будинок «КРОН-прес», 1998. 502 с.

10. Бекетова Н., Калошин, Г. Опера і міф Текст .: збірник наукових праць / Н.В. Бекетова, Г.Є. Калошин // Музичний театр ХІХ ХХ століть: питання еволюції. - Ростов н / Д .: Гефест, 1999.-С. 7-41.
11. Білий А. Пан композитор (про А. Журбін) Текст .: інтерв'ю / А. Білий // Підмосков'ї. Щоденні новини - 2004. 11 серпня.
12. Бідерманн Г. Енциклопедія символів Текст. / Г, Бідерманн; пр. з нім. В.М. Праніків і ін. М .: Республіка, 1996. - 333 с.
13. Бобровський В. П. Про змінності функцій музичної форми Текст. / В. П. Бобровський. М .: Музика, 1970. - 228 с.
14. Бобровський В. П. Функціональні основи музичної форми. Дослідження / В.П. Бобровський. М .: Музика, 1977. - 332 с.
15. Боровська Н. Рок-опера Текст .: енциклопедія / Н. Боровська, Н. Майсурян; під ред. Д. Воло-діхіна // Музика наших днів: сучасна енциклопедія. М .: Аванта +, 2002. - С. 79 - 89.
16. Бушуєва С. Мюзикл Текст .: збірник статей: 2 изд. доп. / С. Бушуєва // Мистецтво та маси в сучасному буржуазному суспільстві. М .: Мистецтво, 1989. - С. 170-193.
17. Побутова музична культура: історія і сучасність Текст .: матеріали конференції // Збірник тез доповідей наукової конференції. Ростов н / Д .: РГК, 1995. - С. 128 - 130.
18. Валькова В. Музичний тематизм і міфологічне мислення Текст .: збірник праць / В. Вальков
19. Волкова М. Містерія Текст .: енциклопедія: в 6 т. Т. 2 / М. Волкова // Музична енциклопедія. - М .: Радянська енциклопедія, 1976. - С. 611 - 612.



20. Грінберг М., Тараканов М. Сучасний мюзикл Текст .: збірник статей / М. Грінберг, М. Тараканов // Радянський музичний театр: проблеми жанрів. - М .: Радянський композитор, 1982.-С. 231 -286.
21. Данько Л. Мюзикл як особлива форма музично-драматичного спектаклю Текст .: лекція / Л. Данько. Л .: ЛДІКМ, 1977. - 26 с.
22. Ємельянова І. мюзиклу можна все Текст .: енциклопедія / І. Ємельянова // Великі мюзикли миру: Популярні енциклопедії. - М .: ОЛМА-ПРЕСС, 2002. С. 5 - 26.
23. Єременко Г. А. Музичний театр Заходу в І половині ХХ в. Текст .: монографія / Г.А. Єрьоменка. Новосибірськ: НГК, 2008. - 280 с.
24. Житомирський Д. Музика для мільйонів Текст. / Д. Житомирські // Поп-музика. Погляди і думки. - М .; Л .: Радянський композитор, 1977. С. 31 - 66.
25. Журбін А. Як це робилося в Америці Текст .: автобіографічні нотатки / А. Журбін. М .: Захаров, 1999. - 285 с.
26. Журбін А. Ендрю-Ллойд Веббер - композитор для театру Текст. / А. Журбін; // Музичне життя. 1988. -№ 18. - С. 6 - 8.
27. Журбін: Традиція повинна передаватися Текст. // Робочий край. -2010.- 10 березня.
28. Зайцева І.Є. Деякі тенденції розвитку українського мюзиклу як мистецтва і галузі шоу-індустрії. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10/60.pdf> (дата звернення: 28.11.2019)
29. Земзаре І. Взаємодія серйозних і масово-розважальних жанрів в європейській музиці першої половини ХХ століття Текст .: монографія / І. Земзаре. - Л .: ЛГІТМІК, 1982. 230 с.

30. Зінкевич В. Ендрю Ллойд Веббер некоронований король мюзиклу  
Текст. / В. Зінкевич // За кордоном. - 1989. - № 7 (10 февр.). - С. 22.
31. Історія зарубіжного театру. Театр Західної Європи від античності до  
Просвітництва Текст .: навчальний посібник для студентів театр, вузів і  
ін-тів культури: ч. 1. / Под ред. Г.Н. Бояджиєва і ін. М .:  
Просвещение, 1981. - 336 с.
32. Історія зарубіжної музики. ХХ століття Текст .: навчальний посібник  
для студентів вищих навчальних закладів, що навчаються за  
спеціальністю 051400 - Музикознавство / відп. ред. Н.А. Гаврилова. - М  
. : Музика, 2005.
33. Кампус Е. Про мюзиклі Текст. / Е. Кампус. Л .: Музика, 1983. - 128 с.
34. Кон Е. Мюзикл після мюзиклу Текст. / Е. Кон // Америка. 1991. - № 7. -  
С. 47 - 51.
35. Конен В. Шляхи американської музики: Нариси з історії музичної  
культури США Текст .: видавн.. 3, доп. / В. Конен. М .: Радянський  
композитор, 1977. - 448 с.
36. Конен В: Третій пласт: Нові масові жанри в музиці ХХ століття Текст. /  
В. Конен М .: Музика, 1994. - 160 с.
37. Кудінова Т. Від водевілю до мюзиклу Текст. / Т. Кудінова. М .:  
Радянський композитор, 1982.-176 с.
38. Маркус С. Історія музичної естетики Текст .: т. 2 / С. Маркус. М .:  
Музика, 1968. - 687 с.
39. Музичний театр ХІХ-ХХ століть. Питання еволюції Текст .: збірник  
статей. Ростов н / Д .: РГК, 1999.-260 с.
40. Музичний енциклопедичний словник Текст .: енциклопедія. М .:  
Радянська енциклопедія, 1990. - 792 с.

41. Назайкинський Е. Логіка музичної композиції Текст .: монографія / Є. Назайкинський. М .: Музыка, 1982. - 319 с.184. Назайкинський, Е. О психології музикального восприяття Текст.: монографія / Е. Назайкинський. М.: Музыка, 1972. - 150 с.
42. Назайкинський Е. Сіль і жанр в музиці Текст .: монографія / Є. Назайкинський. М .: Владос, 2003.-248 с.
43. Носина В. Б. Символіка музики І.С. Баха Текст. "/ В.Б. Носин .' - Тамбов, 1993.
44. Сабініна М. Взаємодія музичного і драматичного театрів в ХХ столітті Текст .: монографія / М. Сабініна. - М .: Композитор, 2003. - 328 с.
45. Словник іншомовних слів і виразів Текст .: словник / авт.-упоряд. Н.В. Боягуз, Т.Г. Шубіна. Мінськ: АСТ-прес, 1999. - 576 с.
46. Ухов Д. Шляхи і роздоріжжя американської музики Текст. / Д. Ухов // Радянська музика.1981.-№7.-С. 99 105.
47. Еттінгер М. Мюзикли. Погляд в минуле. Текст .: замітки про історію жанру / М. Еттін-гер // Америка. 1976. - № 231. - С. 31 - 34.
48. Андрущенко Е. Ю. Мюзиклы Э. Ллойда-Уэббера конца 1960-1980-х годов: сюжеты, жанр, стилистика: дис. ... канд. искусствовед. / Е. Ю. Андрущенко; Ростов. гос. консерватория. – Ростов-н/Д, 2007. – 200 с.
49. Бахтин А. А. Синтез искусств как основа мюзиклов для взрослых и детей: дис. ... канд искусствoved. / А. А. Бахтин, ГИТИС. – М., 2006. –143 с.
50. Бедусенко С. Рок-опера: вперед і з піснею?! Ні, з музикою! / С. Бедусенко // Музыка. – 1993. – №3. – С. 8-9.
51. Билецкий А. Бывают крылья у художников / А. Билецкий // 5 континентов. – 2000. – №12. – С. 17

52. Боброва М. С. Отечественный мюзикл и рок-опера в контексте жанровых взаимодействий в музыке второй половины XX – начала XXI века: автореф.
53. дис. ... канд. искусствовед. / М. С. Боброва; Рост. гос. консерватория им. С.В. Рахманинова. – Ростов на Дону, 2011. – 22 с.
54. Борисполец В. В музыкальном мире появилась украинская рок-опера «Платный пляж на Стиксе» / В. Борисполец // Рабочая газета. – 2006. – №125
55. (13875). – С. 3.
56. Бурлюков М. Музичний вибух в театрі на Липках / М. Бурлюков // Демократична Україна. – 2006. – середа 19 квітня № 72. – С. 9.
57. Вергеліс О. Нота контексту. Юрій Рибчинський – про Піаф і Парфумера, про Лужкова і Пугачову / О. Вергеліс // Дзеркало тижня. – 2008. – 17 травня №18. – С.19.
58. Верховенко О. А. Танцювальна складова мюзиклу другої половини XX – XXI століття: автореф. дис.... кандидата мистецтвознавства / О. А. Верховенко; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – К., 2013. – с. 16.
59. Грабенко Л. Белую ворону слегка перекрасят / Л. Грабенко // Киевские ведомости. – 2005. – 15 июня №123 (3509). – С. 9.
60. Драк А. Мюзикл – мода чи мистецьке явище? / А. Драк // Український театр. – 1997. – №5. – С. 10-11.
61. Євтушенко О. Нова рок-опера «Суд» С. Бедусенка у театрі Естради / О. Євтушенко // Театральноконцертний Київ. – 1989. – № 10. – С.13.
62. Зайцева И. Мюзикл «Экватор» в системе шоу-индустрии / Ирина Зайцева // Київське музикознавство, культурологія та мистецтвознавство : зб. ст. / Нац. муз. акад. України ім. П. І.

- Чайковського, Київ. держ. вищ. муз. училище ім. Р. М. Глієра ; [редкол.: Грица С. Й. та ін.]. – К., 2007. – Вип. 23. – С. 37-45.
63. Игнатъев Ф.И. Эндрю Ллойд – Уэббер как феномен современной художественной культуры: дис. ...канд. искусствовед. / Ф. И. Игнатъев; Российский институт истории искусств. – Санкт-Петербург: РГБ, 2004. – 131 с.
64. Кампус Э.Ю. О мюзикле [пер. с эст.] / Э. Ю. Кампус.– Л.: Музыка. Ленингр. отделение, 1983. – 128 с.
65. Комлікова А. Рок-опера: до питання становлення жанру в Україні / А. Комлікова // Київське музикознавство: зб. статей. – К.: Київський інститут музики ім. Глієра. – 2011. – Вип. 39. – С.159-166.
66. Коскін В. Ослобони нас, Боже, від творців у законі і від зірок за викликом / В. Коскін // Демократична країна. – 2008. – 16 травня п'ят. – С. 21.
67. Кудинова Т. Н. От водевиля до мюзикла / Т. Н. Кудинова. — М.: Сов. композитор, 1982. – 176 с.
68. Мамчур І. Драма? Оперета? Мюзикл? / І. Мамчур // Український театр. – 1984. – №3 (128). – С. 6-8.
69. Мамчур І. Рок-опера: передчуття успіху / І. Мамчур // Музыка. – 1993. – №2. – С. 8-9.
70. Мамчур І. Рок-поема подвигу / І. Мамчур // Музыка. – 1989. – травень-червень №3. – С. 9-10.
71. Мамчур І. Сплав слова, драми та музики / І. Мамчур // Український театр. – 1987. – березень № 3. – С. 22-24.
72. Мелешко К. Игорь Поклад. Старые песни о новом / К. Мелешко // Аргументы и факты. – 2006. – №31 (521). – С. 17.

73. Підлужна А. Повноправний учасник вистави / А. Підлужна // Театрально-концертний Київ. – 1981. – №12. – С.13
74. Підлужна А. Три кити С. Бедусенко / А. Підлужна// Театрально-концертний Київ. – 2006. – №4. – С. 24-26
75. Поліщук Т. Юрий Рибчинский: «Євнухи творчістю не займаються. Вірші народжуються від любові» / Т. Поліщук // День. – 2000. – п'ятниця, 19 травня №87 (868). – С. 20.
76. Потушняк Н. Рок-опера в іншому вимірі / Н. Потушняк // Театрально-концертний Київ. – 2002. – №3-4. – С. 31
77. Рибчинський Ю. Рок-опера: молодша сестра мюзиклу / Ю. Рибчинський // Естрада. – 1993. – №5. – С. 26-27.
78. Саква О. Ранок мюзиклу / О. Саква // Український театр. – 1979. – №3. – С. 28-29.
79. Сахарова А. В. Музыкальный театр Эндрю Ллойд Уэббера: жанрово-стилевые модели массовой и академической музыки: дис. ... канд. Искусствовед / А. В. Сахарова; Российская академия музыки им. Гнесиных. – Москва, 2008. – 177 с.
80. Сысоева А. В. Бродвейский мюзикл: процесс формирования жанра в 10 – 20-е годы XX века: дис. канд. искусствовед. / А. В. Сысоева; РАТИ-ГИТИС. – М., 2005. – 158 с.
81. Татарченко Г. Рок-опера / Г. Татарченко // Музыка. – 1993. – №4. – С. 30-31.
82. Ткаченко В. В. Проблемы рок-оперы (на примере музыкально-сценических сочинений А. Рыбникова): автореф. дис. канд. искусствовед. / В. В. Ткаченко; МГК. – М., 1993. – 22 с.

83. Цукер А. Проблемы взаимодействия академических и массовых жанров в современной советской музыке: автореф. дис. д-ра искусствовед. / А. Цукер. М.: МГК им. П. И. Чайковского. –1991. – 48 с.
84. Чепалов О. Мюзикл – потреба, чи умови гри? / О. Чепалов // Український театр. –1979. – №2. – С. 9-10.
85. Черная Г. И. Смешанные жанры в советском музыкальном театре 60-70-х годов: дис. ... канд. искусствовед. / Г. И. Черная; Институт театрального искусства им. А. В. Луначарского. – М., 1982. –184 с

## ДОДАТКИ

### Додаток 1

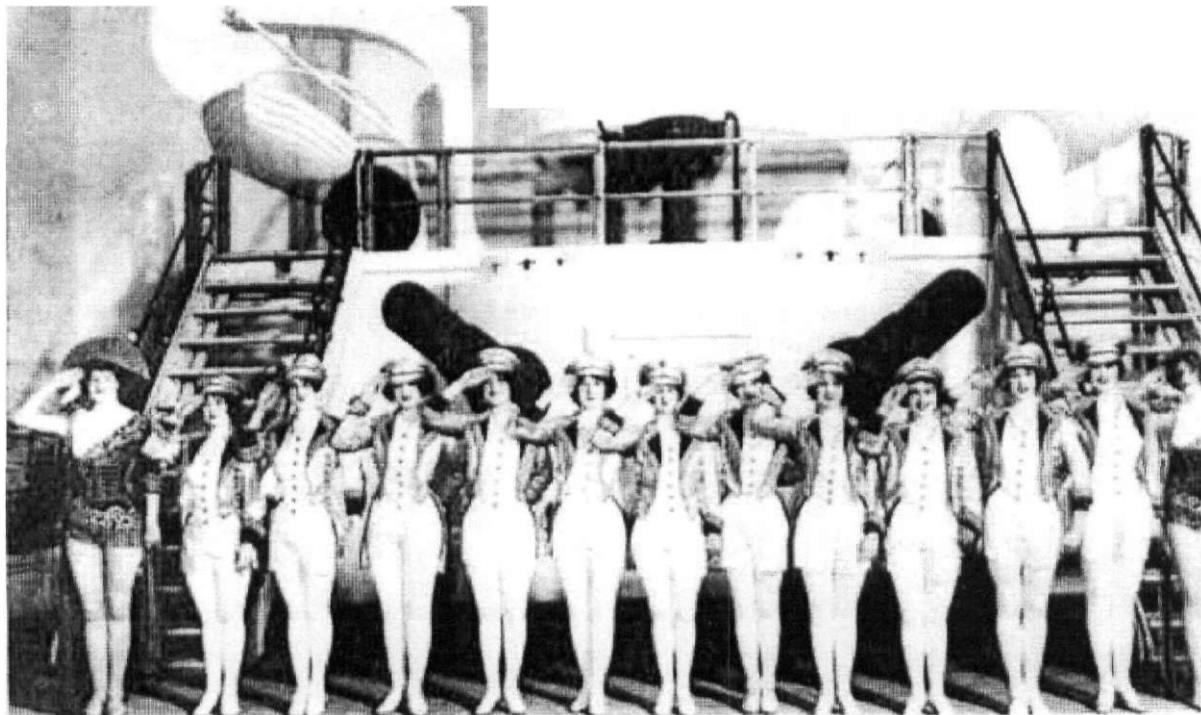
**Афіша «Зигфельд Фолліз 1920», що демонструє всі можливі варіанти модної стрижки-боб**



### Додаток 2

**Сцена з «Зигфельд Фолліз 1915» - поєднання двох основних символів Америки: військово-морського флоту і шоубізнесу**





**Додаток 3**

**Зигфельд театр (1927 - арх. Джозеф Урбан). Вид зовні і зсередини**

